

Miljöprövningsdelegationen

Zapp Precision Metals (Sweden) AB

Ombud

[@dlapiper.com](mailto:dlapiper.com)

Tillstånd till att bedriva anläggning för tillverkning och vidareförädling av trådprodukter och därtill hörande processer samt Sevesoanläggning Syrastation 13 inom fastigheten Järnverket 5:2 i Sandvikens kommun

Anläggning:	Zapp Precision Metals (Sweden) AB
Fastighet/kommun:	Järnverket 5:2/Sandvikens kommun
Koordinater:	N6720661 / E597514 (SWEREF99 TM)
Prövningsgrund enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251):	27.32 (B) Behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning 28.10-i (B) anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling 34.70 (B) anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter 28.95 (C) anläggning för vattenbaserad avfettning
Seveso:	Högre kravnivå

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 9 kapitlet miljöbalken Zapp Precision Metals (Sweden) AB (559146-5280), tillstånd till att bedriva anläggning för tillverkning och vidareförädling av trådprodukter samt där tillhörande processer inom fastigheten Järnverket 5:2 i Sandvikens kommun.

Tillståndet gäller för att vid maximal produktion årligen vidareförädla 18 000 ton råvara i metalliska material, bl a rostfritt stål, kolstål, kromstål, nickelbaslegeringar och höglegerat stål genom flertalet processer. Huvudsakliga processer för att vidareförädla är betning, dragning, avfettning, glödning, slopning, riktning, ytbeläggning och mekanisk bearbetning.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Utsläpp till luft

2. Utsläpp till luft av sexvärt krom (Cr^{6+}), vätefluorid (HF) och kväveoxider (NO_x) ska begränsas så att följande begränsningsvärden klaras
  - Utsläpp av Cr^{6+} får inte överstiga 0,1 mg/m³ normal torr gas (Ntg)
  - Utsläpp av HF får inte överstiga 0,5 mg/m³Ntg
  - Utsläpp av NO_x får inte överstiga 100 mg/m³Ntg.

Begränsningsvärdet gäller som årsmedelvärde vid respektive utsläppspunkt. Årsmedelvärde beräknas som ett medelvärde baserat på mätningar som utförts under året. Kontroll ska ske genom periodiska mätningar minst två gånger per år jämnt fördelat över året och vid varje utsläppspunkt. Vid överskridande ska åtgärder vidtas och uppföljande kontroll ske inom tre månader. Anmälan om överskridande ska göras till tillsynsmyndigheten.

3. Utsläpp av stoft får som begränsningsvärde inte överstiga 5 mg/m³ Ntg från filter.

Begränsningsvärdet gäller som årsmedelvärde vid respektive utsläppspunkt. Årsmedelvärde beräknas som ett medelvärde baserat på mätningar som utförts under året. Kontroll ska ske genom periodiska mätningar minst två gånger per år jämnt fördelat över året och vid varje utsläppspunkt. Vid överskridande ska åtgärder vidtas och uppföljande kontroll ske inom tre månader. Anmälan om överskridande ska göras till tillsynsmyndigheten.

4. Utsläpp av olja i aerosolform (dimfas) från kallbearbetning och härdning får som begränsningsvärde högst uppgå till 5 mg/m³ Ntg.

Begränsningsvärdet gäller som årsmedelvärde vid respektive utsläppspunkt. Årsmedelvärde beräknas som ett medelvärde baserat på mätningar som utförts under året. Kontroll ska ske genom periodiska mätningar två gånger per år jämnt fördelat över året och vid varje utsläppspunkt. Vid överskridande ska åtgärder vidtas och uppföljande kontroll ske inom tre månader. Anmälan om överskridande ska göras till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till processavloppsnätet

5. Halten av Cr⁶⁺ får som begränsningsvärde inte överskrida 50 µg/l flödesviktat medelvärde. Kontroll av att bolaget uppfyller villkoret ska ske genom uttag av prover med efterföljande analys varje vardag vid respektive utsläppspunkt. Villkoret ska anses uppfyllt om 4 av 5 på varandra följande mätningar innehåller villkoret.

Bolaget ska samråda med tillsynsmyndigheten i fråga om val av provtagningspunkternas läge senast tre månader efter att tillståndet vunnit laga kraft och därefter om bolaget avser att ändra dessa.

(Delegation)

6. pH får som begränsningsvärde inte överskrida 11 i provtagningspunkter. Kontroll av att bolaget uppfyller villkoret ska ske genom uttag av prover med efterföljande analys varje vardag vid respektive provtagningspunkt. Villkoret ska anses uppfyllt om 4 av 5 på varandra följande mätningar innehåller villkoret.

Bolaget ska samråda med tillsynsmyndigheten i fråga om val av provtagningspunkternas läge senast tre månader efter att tillståndet vunnit laga kraft och därefter om bolaget avser att ändra dessa.

(Delegation)

7. Allt processavloppsvatten från verksamheten ska gå till Sandvik AB:s Reningsverk 72. Bolaget ska ha dokumenterade rutiner för egenkontroll samt rutiner för avledning av hela bad av utsläpp till Sandviks reningsverk. Dumpning av bad till Sandviks reningsverk får endast ske efter medgivande av Sandvik.

Utsläpp till Damm A

8. Om bolaget har utsläpp av kylvatten så ska kylvattnets innehåll karaktäriseras genom provtagning. Kontroll av kylvatten ska ske vid minst fyra tillfällen senast inom ett år från det att verksamheten satts igång. Tillsynsmyndigheten kan besluta om villkor om det bedöms att ytterligare rening av kylvattnet krävs.

Utsläpp av kyl- och dagvatten till Damm A ska följas via kontrollprogrammet. Vid avvikelser som riskerar att påverka recipienten negativt eller orsaka störningar ska åtgärder vidtas snarast för att motverka eventuella olägenheter.

(Delegation)

Släckvatten

9. Släckvatten ska hanteras så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Tekniska anordningar eller andra lösningar ska finnas och användas för att förebygga och förhindra att släckvatten förorenar mark, yt- och grundvatten.

Buller

10. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde utomhus vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler än

- 50 dB(A) helgfri måndag — fredag (kl. 06-18)

- 40 dB(A) nattetid (kl. 22-06)

- 45 dB(A) övrig tid

Momentana ljud nattetid får som begränsningsvärde inte överskrida 55 dBA (A).

Angivna värden ska kontrolleras genom närfältsmätningar (vid bullerkällorna) och beräkningar samt vid behov även genom immissionsmätning. Kontrollen ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran.

Syralagringsanläggning Syrastation 13

11. Övertagande av den operativa driften av Syrastation 13 ska anmälas minst sex veckor innan till tillsynsmyndigheten för den miljöfarliga verksamheten samt till tillsynsmyndigheten för sevesoverksamheten.
12. Bolaget ska vid ett övertagande av Syrastation 13 utreda de risker för tredje person som lagringen av fluorvätesyra och salpetersyra innebär samt möjligheterna att reducera dessa risker. Utredningen ska minst innehålla:
  - En riskanalys samt spridnings- och konsekvensberäkningar för olika olycksscenarier som bolaget identifierar. Riskavstånden ska redovisas utifrån AEGL-värden eller motsvarande värden.
  - En beskrivning av möjligheten och kostnader för att täta Syrastation 13 och förse den med nödventilation via skrubber.

Utredningen och eventuella förslag på säkerhetshöjande åtgärder skall lämnas till tillsynsmyndigheten för sevesoverksamheten senast ett år efter ett övertagande av Syrastation 13. Tillsynsmyndigheten ska därefter avgöra vilka åtgärder, framtagna inom utredningen, som ska genomföras och inom vilken tid.

(Delegation)

Olycksförebyggande åtgärder

13. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska lagras på tät invallad yta, eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd. Åtgärden ska vara genomförd senast 1 år från den dag beslutet vinner laga kraft.

Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt på samtliga av de platser där ovannämnda produkter lagras och hanteras.

Energi och råvaruanvändning

14. Åtgärder ska i skäligen utsträckning vidtas för att effektivisera energianvändningen och vattenförbrukningen i verksamheten. Bolaget ska senast 12 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft lämna in en plan för energihushållning och vattenbesparing till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra samt kostnaden och energi- och vattenbesparingen för respektive åtgärd. Det ska även anges vilka åtgärder som bolaget åtar sig att vidta och en motivering till varför övriga redovisade åtgärder inte kommer att genomföras. Planen ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart fjärde år.

Tillsynsmyndigheten ska därefter avgöra vilka åtgärder, framtagna inom ramen för energi- och vattenhushållningsplanen, som ska genomföras och inom vilken tid.

(Delegation)

Kemikalieförteckning

15. Utöver vad som redan gäller enligt 7 § egenkontrollförordningen (1998:901) ska bolaget utöka sin kemikalieförteckning och även anteckna uppgifter om halt, kemisk identitet och faroklassificering för de särskilt farliga ämnen* som ingår i de kemiska produkter som används i verksamheten. Baserat på den utökade kemikalieförteckningen ska bolaget upprätta en plan för utbyte av kemiska produkter som innehåller särskilt farliga ämnen mot sådana som bedöms vara mindre farliga eller mot alternativa metoder som ersätter användningen av sådana kemiska produkter. Planen ska även innehålla förslag till andra riskbegränsande åtgärder där utbyte inte är möjligt.

Planen och den utökade kemikalieförteckningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har vunnit laga kraft. Därefter ska resultatet av utfasningsarbetet och eventuella förändringar i planen och den utökade kemikalieförteckningen årligen redovisas till tillsynsmyndigheten.

* Med särskilt farliga ämnen avses de ämnen vars egenskaper är så farliga att användningen bör fasas ut. Det är ämnen som är cancerframkallande, reproduktionsstörande eller mutagena (CMR 1A/1B) samt ämnen som är persistenta, bioackumulerande och toxiska eller mycket persistenta och mycket bioackumulerande (PBT eller vPvB). Enligt miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö ska även ämnen som är hormonstörande eller kraftigt

allergiframkallande betraktas som särskilt farliga. Kvicksilver, kadmium och bly räknas också som särskilt farliga ämnen.

Kontrollprogram

16. Ett aktuellt kontrollprogram för verksamheten ska finnas. Kontrollprogrammet ska som minst innehålla skriftliga och förutbestämda rutiner och instruktioner för övervakning, underhåll och drift av anläggningen, samt mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

Ett uppdaterat kontrollprogram ska ges in till tillsynsmyndigheten sex månader efter att tillståndet vunnit laga kraft.

Avveckling

17. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del slutligt avvecklas ska verksamhetsutövaren senast tre månader innan avveckling upprätta en plan för avvecklingen och efterbehandlingen. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Undersökningarna och efterbehandlingsåtgärderna ska vara utförda senast ett år efter det att verksamheten upphört.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor på det sätt som anges i villkor 5, 6, 8, 12 och 14.

Delegationen innebär vidare att tillsynsmyndigheten ytterst har rätt att avgöra vad som ska gälla om enighet inte kan nås vid de samråd som anges i villkoren.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast två år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet i de delar som inte satts igång. Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten innan verksamheten sätts igång. Med igångsättningstid avses att verksamheten satts i drift enligt det nya tillståndet.

Verkställighet

Tillståndet får tas i anspråk när beslutet vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att beslutet i detta ärende ska delges genom kungörelse.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Zapp Precision Metals Sweden AB (bolaget) har sedan den 1 september 2018 övertagit driften av den tråddragningsverksamhet som tidigare bedrevs av bl a Sandvik AB inom fastigheten Järnverket 5:2 i Sandvikens kommun. Den sökta verksamheten är redan etablerad och har funnits på platsen i ca 100 år. Under Sandvik AB:s tillstånd som bolaget nu nyttjar tillåts en årlig produktion om 16 000 ton produkt. Bolaget ansöker nu om tillstånd för befintlig och utökad tillverkning av tråd. Planerad framtida årlig produktionsvolym avser bearbetning av 18 000 ton gods (tråd och stång). Den tänkta produktionsökningen kommer ske stegvis.

Sandvik AB består av flera dotterbolag och det dotterbolag som äger den infrastruktur som bolaget nyttjar är Sandvik Materials Technology (SMT). Bolaget hyr produktionslokaler och industrimark för verksamheten av SMT.

Inom anläggningen vidareförädlas i huvudsak trådprodukter och stång i metalliska material t.ex. rostfritt stål, höglegerat stål, kromstål, nickelbaslegeringar och kolstål. Tråden som produceras utgörs bl.a. av finmekaniktråd, fjädertråd, medicintråd, tråd till olje- och gasindustri samt tråd till värmningsapplikationer.

Allt material betas vid ankomst. Processer som valsning, dragning, avfettning och glödning kan utföras upprepade gånger. Syrorna till betbaden kommer via ledning från Syrastation 13.

De huvudsakliga typerna av kemikalier i verksamheten utgörs av kemikalier som används vid betningsanläggningen, olika smörjmedel för tråddragning och valsning samt avfettningkemikalier. Vidare används vätgas, kvävgas, argon, syrgas och gasol i verksamheten.

Inom anläggningen arbetar ca 190 personer. Verksamheten avses bedrivas dygnet runt vardag och helg.

Bolaget bedömer att den aktuella verksamheten ska klassificeras enligt följande bestämmelser i miljöprövningsförordningen (2013:251):

- Huvudverksamhetskod 27.32 (B) för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.

- Verksamhetskod 28.10-i (B) för anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
- Verksamhetskod 37.70 (B) för anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter
- Verksamhetskod 28.95 (C) för anläggning för vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

Den ansökta verksamheten omfattar även Syrastation 13 som omfattas av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoverksamhet).

Verksamheten med Syrastation 13 omfattas av den högre kravnivån. Säkerhetsrapport har upprättats. Syrastation 13 bedrivs för närvarande av Sandvik och ett eventuellt övertagande av syrastationen ligger längre fram i tiden. I syrastationen förekommer farliga ämnen i form av fluorvätesyra och salpetersyra och bulklagring av råvaror till betningsanläggningen. Dessutom finns vissa farliga ämnen i form av bad i betningsanläggningen samt som stycke gods.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningens (2010:250) bestämmelser avseende ytbehandlingsverksamhet, men bolaget betonar att det ska noteras att några BAT-slutsatser för verksamheten inte har meddelats. En statusrapport har upprättats. Bolaget bedömer att verksamheten omfattas av gällande BREF-dokument för bearbetning av järnmetaller samt ytbehandling av metaller och plaster. Även de horisontella BREF-dokumenterna gällande Energieffektivitet samt Utsläpp från lagring är i varierande grad relevanta för verksamheten.

Länsstyrelsen Gävleborg har meddelat beslut om att verksamheten kan antas ha betydande miljöpåverkan.

Tidigare tillståndsbeslut

Bolaget har inte sedan tidigare något eget tillstånd utan verksamheten som bedrivs regleras av ett miljötillstånd som meddelats Sandvik AB. Det är bolagets uppfattning att villkor 1, 3, 6, 9-14, 17-18, 20-21 enligt deldomen från 21 januari 2004 och villkor 1 enligt deldomen från 1 juni 2005 samt villkor 1 enligt domen från 11 september 2007 är tillämpliga på bolagets samlade verksamhet. Ett avtal om hantering av miljöfrågor är upprättat mellan bolaget och Sandvik AB.

Under Sandvik AB:s tillstånd tillåts en årlig produktion om 16 000 ton produkt, vilket motsvarar en bearbetning av 18 000 ton råvara. Den faktiska produktionen har de senaste åren varit mindre än 9 000 ton färdigt material per år. Den nu sökta verksamheten avser fortsatt drift under separat och eget tillstånd av tråddragningsverksamheten som nu är tillåtet under Sandviks AB:s tillstånd. Bolaget avser att öka legoverksamheten inom ytbehandling, t ex betning för externa kunder. En ökning av legobetning optimerar användandet av anläggningen och inga förändringar av betydelse av anläggningen erfordras i och med denna ökning.

Samråd

Avgränsningssamråd hölls 2019-11-13. Deltagande parter var Länsstyrelsen i Gävleborg, Miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Dalarna, Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning och Sandvik. Därefter har samråd med direkt berörda, organisationer, myndigheter, kommuner och allmänhet skett dels skriftligt, dels via annons i ortspress.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till miljöprövningsdelegationen den 15 juli 2020. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningarna Arbetarbladet och Gefle Dagblad samt i Post- och inrikes tidningar.

Ansökan har remitterats till Länsstyrelsen Gävleborgs län, Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd (VGS), Gästrik Räddningstjänst, Naturvårdsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Havs- och vattenmyndigheten (HAV), AB Sandvik Materials Technology (SMT) och Sandviken Energi.

Yttranden har kommit in från VGS, MSB, Gästrik Räddningstjänst samt Länsstyrelsen Gävleborgs län. Sandviken Energi hade inga ytterligare synpunkter på ansökan. HAV, Naturvårdsverket och SMT avstod från att yttra sig. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Bolaget har i kompletteringar den 12 och 28 april 2022 meddelat att den process som avses är glödning och på de ställen i ansökan som det står glödning avses glödning samt att verksamhetskoderna för total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor ska anges till 34.70 (miljöprövningsförordningen 18 kap 7 § - tillståndsplikt B).

Ansökan

Yrkanden

Zapp Precision Metals (Sweden) AB ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för att inom fastigheten Sandviken Järnverket 5:2 bedriva

anläggning för tillverkning och vidareförädling av trådprodukter samt där tillhörande processer.

Bolaget yrkar att miljöprövningsdelegationen ska godkänna miljökonsekvensbeskrivningen, bilaga A, och meddela villkor i enlighet med inlämnade förslag.

Bolaget yrkar att tillståndet ska anses ha tagits i anspråk fyra veckor efter att tillståndet vunnit laga kraft om sökanden inte inom denna tid inkommit med ett skriftligt besked till tillsynsmyndigheten och miljöprövningsdelegationen om att sökanden beslutat sig från att avstå från att ta det nya tillståndet i anspråk.

Åtaganden

Bolaget ska fortsatt se över möjligheten att minska sin förbrukning av dricksvatten vid betningen och i större utsträckning använda sig av industrivatten.

Bolaget avser även att inom de närmsta åren utreda om det är möjligt att samla kylvatten från vertikalugn och 1801 för att återanvända i andra processer samt om det är möjligt att stänga av vatten när klockugnarna inte används. En investering i anläggningens stora kylaggregat ska utredas för att utöka kylaggregatets kapacitet och för att kunna ansluta ugnar och andra maskiner som idag inte har slutna kylsystem.

Förslag till villkor

1. Om inget annat framgår av villkor nedan ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har uppgett och åtagit sig i ärendet.
2. Utsläpp av stoft får som begränsningsvärde inte överstiga 10 mg/m³ norm torr gas från filter.
3. Utsläpp av olja i aerosolform (dimfas) från kallbearbetning och härdning får som begränsningsvärde högst uppgå till 5 mg/m³ norm torr gas.
4. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
50 dB(A) dagtid vardagar måndag — fredag (kl. 06-18)
40 dB(A) nattetid (kl. 22-06)
45 dB(A) övrig tid

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA (A) annat än vid enstaka tillfällen. Bullernivåerna ska kontrolleras antingen genom omgivningsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tidsperioder som anges. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på begäran av tillsynsmyndigheten.

5. Lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på sådant sätt att spill och läckage inte medför risk för människors hälsa eller miljön. Eventuella kompletterande skyddsåtgärder ska vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
  6. Vid ombyggnation av verksamheten ska Bolaget beakta möjligheten att minska vattenförbrukningen.
  7. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. Ett uppdaterat kontrollprogram ska ges in till tillsynsmyndigheten sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk.
  8. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avvecklingen påbörjas ge in en plan för godkännande till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.
- A. Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för utsläpp till luft av Cr⁶⁺, HF och NO_x
- Utsläpp av Cr⁶⁺ får som begränsningsvärde inte överstiga 0,1 mg/m³ntg.
  - Utsläpp av HF får som begränsningsvärde inte överstiga 1 5 mg/m³ntg.
  - Utsläpp av NO får som begränsningsvärde inte överstiga 100 mg/m³ ntg.

Kontroll av att Bolaget uppfyller villkoret ska ske genom periodiska mätningar vid normal drift minst en gång per år vid respektive utsläppspunkt. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Om någon av halterna vid kontroll överstiger angivet värde ska anmälan göras till tillsynsmyndigheten och erforderliga åtgärder ska vidtas så att värdet innehålls vid en uppföljande kontroll inom tre månader. Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrider vid den uppföljande kontrollen.

- B. Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för utsläpp av processavloppsvatten som avleds via AH-nätet till Sandviks reningsverk avseende pH och Cr⁶⁺.
- Halten av Cr⁶⁺ får som begränsningsvärde inte överskrida 50 µg/l flödesviktat medelvärde från tillämpliga provtagningspunkter. Kontroll av att Bolaget uppfyller villkoret ska ske genom varje vardag vid respektive utsläppspunkt. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Villkoret ska anses uppfyllt om 4 av 5 på varandra följande mätningar innehåller villkoret.
  - pH får som begränsningsvärde inte överskrida 11 från tillämpliga provtagningspunkter. Kontroll av att Bolaget

uppfyller villkoret ska ske genom mätningar varje vardag vid respektive provtagningspunkt. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod.

Villkoret ska anses uppfyllt om 4 av 5 på varandra följande mätningar innehåller villkoret.

- Bolaget ska ha dokumenterade rutiner för egenkontroll samt rutiner för avledning av hela bad av utsläpp till Sandviks reningsverk. Dumpning av bad till Sandviks reningsverk får endast ske efter medgivande av Sandvik.

- Bolaget ska samråda med tillsynsmyndigheten i fråga om val av provtagningspunkternas läge och antal senast tre månader efter att tillståndet vunnit laga kraft och därefter om Bolaget avser att ändra dessa.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt har angett framgår i huvudsak följande.

Inom bolaget vidareförädlas i huvudsak trådprodukter och stång i metalliska material, t ex rostfritt stål, höglegerat stål, nickelbaslegeringar, kromstål och kolstål genom flertalet processer. Huvudsakliga processer är betning, dragning, avfettning, glödning, slipning, riktning, ytbeläggning och mekanisk bearbetning. Tråden som produceras utgörs bl a av finmekaniktråd, fjädertråd, medicintråd, tråd till olja och gasindustri samt värmetalig tråd.

Lokalisering och områdesbeskrivning

Verksamheten bedrivs inom Sandviks industriområde, inom den del som kallas Södra verken, ca 1 km söder om de centrala delarna av Sandvikens kommun. Göranssonskolan, med ett avstånd på ca 50 meter, är den verksamhet som ligger närmast bolagets industriområde. Närmsta bostadshus är beläget på ett avstånd av ca 300 meter söder om verksamheten. Storsjön är närmaste ytvattenrecipient med ett avstånd på drygt 250 meter. Verksamheten ligger på grundvattenförekomsterna Sandviken och SE673104-157612.

I översiktsplanen är området avsatt som industriområde. I generalplanen, nu ersatt med områdesbestämmelser, är området avsett för industriändamål. Strandskydd gäller inte inom industriområdet.

Teknisk beskrivning

Verksamheten är tillstånds- och anmälningspliktig enligt 9 kap 6 § miljöbalken:

27.32 (B) anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.

28.10-i (B) anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.

34.70 (B) anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §.

28.95 (C) anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §.

Ytbehandlingsverksamheten omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser med verksamhetskod 28.10-i. Verksamheten omfattas av BREF-dokument för Bearbetning av järnmetaller samt för Ytbehandling av metaller och plaster. Dessutom är de horisontella BREF-dokumenterna Energieffektivitet samt Utsläpp från lagring i varierande grad relevanta för verksamheten. BAT-slutsatser för verksamheten har inte meddelats.

Föreskrifter som rör verksamheten:

- Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- Förordning (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel
- Lag (1998:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen).

Bolaget omfattas inte av lag om energikartläggningar för stora företag. Energitillstånd är sedan tidigare utförd av Sandvik.

Den planerade verksamheten kommer i stort att vara den samma som befintlig verksamhet. Den ansökta verksamheten kommer att ha samma omfattning som den nu tillståndsgivna verksamheten enligt Sandviks miljötillstånd.

Verksamheten kommer fortsättningsvis att nyttja funktioner som är integrerade med Sandvik, såsom Syrastation 13, processavloppsnät, reningsverk, el, tryckluft, vattenånga, sanitärt avloppsvatten, kommunalt dricksvatten, industrivatten, industribrandkår, dagvattennät och utsläpp till Damm A.

Ständigt utförs förbättringar av utrustning och uppdateringar av föråldrad utrustning till modernare utrustning. I samband med ökad produktionsvolym, kan behov finnas för att ny utrustning köps in.

Processflödet för att vidareförädla metallerna skiljer sig mellan olika produkter. Allt material betas vid ankomst. Betning utförs enbart vid ett tillfälle. För vissa stålsorter föregås betningen av saltsprängning. Processer som valsning, dragning, avfettning och glödning kan

utföras upprepade gånger. Vid dessa processer sker avfettning och tvätt. Vissa bad bereds med dricksvatten och övriga med industrivatten.

De huvudsakliga typerna av kemikalier för verksamheten utgörs av kemikalier som används vid betningsanläggningen, olika smörjmedel för tråddragning och valsning samt av avfettningskemikalier. Vidare används vätgas, kvävgas, argon, syrgas och gasol i verksamheten. Samtliga kemikalier registreras vid ankomst i ett digitalt kemikaliesystem. Årligen utförs inventering av samtliga kemikalier inom verksamheten. Det finns skriftlig rutin för förvaring, märkning och hantering av kemikalier.

I verksamheten hanteras vissa farliga ämnen som omfattas av Sevesolagstiftningen. Betbad med innehåll av vätefluorid klassificeras som giftigt. I övrigt finns vissa oxiderande, brandfarliga och miljöfarliga ämnen. Sammantaget uppgår de maximalt förekommande mängderna inom nuvarande verksamhet inte till gränsmängden enligt den lägre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen.

Ansökan omfattar även Syrastation 13. Om bolaget övertar syrastationen kommer den sammanlagda maximala lagringsmängden av farliga ämnen att överstiga den högre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen. Ansökan innehåller därför en säkerhetsrapport.

I Syrastation 13 lagerhålls salpetersyra, fluorvätesyra, svavelsyra och saltsyra. Syrorna lagras i tankar med en totalvolym av 105 m³ varav salpetersyra i en tank på 25 m³, fluorvätesyra i en tank på 30 m³, svavelsyra i en tank på 25 m³ och saltsyra i en tank på 25 m³.

Surt processavlopp och slam överförs till Sandviks reningsverk. Bolaget utför åtgärder innan processavloppet släpps i form av syraåtervinning, återoxidering av NO_x till HNO₃ samt kromreducering. Metallhaltigt slam körs med bil till reningsverket. Vid Sandviks reningsverk neutraliseras syrabad, metaller fälls ut med kemisk fällning och kromreducering utförs.

Avfall från avfettning, alkaliskt bad med aktiva substanser, töms med sugbil och skickas för externt omhändertagande. Förbrukade oljor skickas externt för omhändertagande. Valsoljan vid plattvalsningen renas i en oljeregneringsanläggning där separerade partiklar skickas för externt omhändertagande.

Betningen är den process som orsakar huvuddelen av luftföroeningarna från bolaget. Från betningen finns två utsläppspunkter till luft som renas med våtskrubber där ångorna renas genom att NO_x, HF och Cr⁶⁺ fångas upp i en vattenfas. Den renade luften släpps ut i skorstenen och det förorenade vattnet leds vidare till Sandviks reningsverk. Stofhaltig ventilationsluft från processer och

maskinutsug renas i textila spärrfilter. I processer med emulsion och olja omhändertas oljedimman för att utsläpp inte ska komma ut i luften.

Dagvatten, ca 50 000 m³ per år, leds via ledningar till Damm A och avbördas till Storsjön. Damm A utgörs av en invallad del av Storsjön och den är inte konstruerad för att fungera som en sedimentationsdamm. Uppehållstiden i dammen är ca 1,2 dygn vid medelflöde och ca 6 timmar vid maxflöde.

Använt industrivatten, ca 534 000 m³ per år, leds även det till Damm A. För den sökta verksamheten beräknas den totala årliga volymen öka till 800 000 m³ per år.

Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor är 21 500 liter.

Miljökonsekvensbeskrivning

Det miljötillstånd som bolaget nyttjar i dagsläget tillåter en årlig bearbetning av 18 000 ton råvara. Under de senaste åren har mindre än 9 000 ton färdigt material producerats per år. Planerad framtida årliga produktionsvolym avser bearbetning av 18 000 ton gods.

Den ansökta verksamheten utgörs av en befintlig verksamhet som är nära integrerad med verksamheter inom Sandvik AB och har lokaliseringsprövats i samband med Sandviks miljötillstånd. Bolaget bedömer därför att det inte är motiverat att utreda någon alternativ lokalisering. Nollalternativet utgörs av fortsatt verksamhet enligt nuvarande tillstånd för Sandvik. Den tillståndsgivna verksamheten är av något större omfattning än den under de senaste åren faktiskt bedrivna verksamheten men har ändå bedömts som ett relevant nollalternativ mot bakgrund av bolagets förväntade utveckling.

Den huvudsakliga miljöpåverkan som verksamheten är förknippad med är utsläpp till luft och vatten samt buller. Det finns även risker förknippade med anläggningen i och med att stora mängder kemikalier hanteras och lagras.

Miljömål som berörs av verksamheten är Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet samt Levande sjöar och vattendrag. Bolaget arbetar kontinuerligt med åtgärder för att leva upp till målen och anser inte att planerad verksamhet bedöms försvåra uppfyllande av miljömålen jämfört med nollalternativet.

Luftutsläppen från Sandviks industriområde klarar miljökvalitetsnormer för luft. Verksamhetens utsläpp av dagvatten och kylvattenutsläpp görs till Storsjön som ej uppnår god status bl a på grund av för höga halter av krom. Vid tillståndsgivning enligt

miljöbalken ska säkerställas att tillståndet inte medverkar till att några miljökvalitetsnormer överskrids.

Bolagets bedömning av verksamhetens konsekvenser för planerad verksamhet jämfört med nuvarande tillståndsgiven verksamhet anses medföra en liten negativ konsekvens. En grov sammanfattning av miljökonsekvenserna är att halter, mängder och antal fördubblas med den sökta verksamheten jämfört med dagens faktiska verksamhet.

Bolaget redogör för de skyddsåtgärder som görs redan idag samt som kommer att genomföras:

Om schaktning i mark som är förorenad skulle bli aktuellt kommer bolaget att upprätta en anmälan enligt 28 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd innan schaktning påbörjas.

För att minska bullerpåverkan för närboende, arbetar bolaget med att utföra åtgärder enligt rekommendationer som tagits fram utifrån den senaste bullermätningen.

Bolaget följer upp förbrukning av el, ånga, tryckluft, syra och vatten varje månad och kan upptäcka eventuellt oförväntat hög förbrukning av energi. Bolaget jobbar på att i framtiden redovisa totalenergianvändning per ton och per omsättning.

Bolaget ska fortsätta att se över möjligheten att byta ut dricksvatten mot industrivatten, nyttja kylvatten som sköljning i betningen, om det går att stänga av vatten när klockugnarna inte används samt att utöka kylkapaciteten för att kunna ansluta ugnar och andra maskiner som idag inte har slutna kylsystem.

Dagvatten och industrivatten passerar Damm A som ursprungligen har byggts för oljeavskiljning. Bolaget anger att briser som upptäcks i det förebyggande underhållet förs in i underhållssystemet Maintmaster som en brist och åtgärdas systematiskt.

Bolaget undersöker fortlöpande möjligheten att använda andra transportslag än lastbil, transporteffektiviseringar, samlastning, returtransporter samt biobränsle.

Flytande kemikalier förvaras inomhus och invallat. Alla kemikalier finns inlagda i ett kemikaliesystem med klassificering, faroangivelse, skyddsangivelse mm. Riskbedömning avseende miljö, hälsa och brand genomförs innan en ny kemikalie får användas.

Avfall som uppkommer tas omhand av Sandvik eller annan extern mottagare. Det finns system och instruktion som gäller för alla anställda för att säkerställa att avfallsfraktionerna sorteras rätt.

Åtgärder för att förebygga miljöeffekter för luftutsläpp genomförs genom att ångor från betningen renas i två olika skrubbrar. I processer med emulsion och olja omhändertas oljedimman för att utsläpp inte ska komma ut i luften. Stoft omhändertas vid respektive maskin för att inte generera stoftutsläpp till luft. Fackling sker av den vätgas som har använts som skyddsgas för att förhindra oxidbildning på trådytan.

Bolaget bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete. Rutiner för att förebygga brand, samt en insatsplan, har tagits fram i samarbete med Räddningstjänsten. Kommunens och Sandviks räddningstjänst är bemannade dygnet runt. Räddningstjänsten på Sandvik har kunskap om verksamheten på bolaget.

De största riskerna för verksamheten bedöms vara brand samt risk vid hantering av kemikalier. Flytande kemikalier hanteras på spilltråg eller inom invallning inomhus. Bulklagring av syror sker i Syrastation 13. Hantering av syror omfattas av mycket omfattande skyddsåtgärder.

Utsläpp till vatten

Geografisk avgränsning av utredningsområdet för utsläpp till vatten är Storsjön. Utsläpp av renat processvatten sker via Sandviks reningsverk medan kylvatten och dagvatten leds via damm A till Storsjön. Sandvik står för mer än 90% av utsläppet till kyldammen. Bolaget står för ca 50 % av vattenflödet till damm A. Det förefaller inte vara någon påtaglig skillnad i föroreningshalter i utsläppt vatten från bolaget till damm A jämfört med utgående vatten från damm A. För flertalet parametrar är halterna låga men med stort flöde blir de utsläppta årsmängderna i vissa fall stora. Det är samtidigt en betydande osäkerhet vid beräkning av årsmängder baserat på höga flöden med låga halter som i vissa fall ligger nära eller under rapporteringsgräns. Eftersom industrivattnet (KVI) tas från kyldammen så innehåller det redan vissa föroreningar vilket gör det extra svårt att dra slutsatser om det verkliga föroreningstillskottet vid användningen av kylvattnet inom bolaget.

Den sammanvägda ekologiska statusen för Storsjön bedöms som otillfredsställande utifrån biologiska kvalitetsfaktorer. Utifrån fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer bedöms Östra Storsjön uppnå måttlig ekologisk status i och med att årsmedelhalten av arsenik vid minst två tillfällen överstigit gränsvärdet och att riktvärdet för krom överskrids. Utsläppet av arsenik från bolaget är mycket litet (<0,1 kg/år) och bolagets andel till den kumulativa effekten för arsenik får anses som obetydlig. För krom ser bilden något annorlunda ut och bolagets utsläpp av krom till Sandviks reningsverk ligger på ca 2 - 3 ton per år. Efter rening är utsläppet betydligt lägre och låg 2019 på 9 kg enligt Sandviks miljörapport för 2019. Utsläppet ligger inom tillståndets ramar. I VISS anges att påverkansbilden för krom är

komplex och det är oklart vilka åtgärder som är möjliga och mest effektiva för att nå god ekologisk status.

Förutom utsläpp av renat industrivatten finns det många andra utsläppskällor för krom till Storsjön, exempelvis dagvatten från bolaget (ca 1 kg/år) och hela industriområdet samt Sandviks samhälle, renat avloppsvatten från Sandviks samhälle, läckage från förorenade områden, läckage från mark, läckage från sjösediment, avrinning från vägar, atmosfäriskt nedfall mm. Den komplexa blandningen av olika utsläppskällor, och variationen i kvalitet på dagvatten gör det svårt att göra en generell bedömning av dagvattens effekt på recipienter enligt Naturvårdsverket (Naturvårdsverket, 2021). På motsvarande sätt är den kumulativa påverkan av näringsämnen mycket liten jämfört med andra källor och varken fosfor eller kväveutsläppen som härrör från bolaget har någon påverkan på klassificeringen av Storsjöns näringsstatus.

Vattenförekomsten uppnår ej god kemisk status då gränsvärdet för PAH (antracen, naftalen, oktylfenol och bensoperylen) i sediment överskrids. Påverkansbilden är även här komplex. För att god status ska kunna uppnås till 2027 bör utredningar om vilka fysiska åtgärder som behöver genomföras samt källfördelningsanalysen vara klara senast 2021 (VISS, 2021).

Sammantaget bedöms de kumulativa effekterna av utsläpp av metaller från bolaget som additiva om än med liten effekt. På lång sikt kommer påverkan att avta.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft utgörs främst av kväveoxider (NO_x), vätefluorid (HF) och sexvärt krom (Cr⁶⁺). Dessa utsläpp uppkommer i samband med betning. Därutöver uppkommer stoft vid torrdragning som ventileras ut via textila spärrfilter. Indirekta utsläpp till luft sker som följd av transporter och energianvändning samt i någon mån via användning av råvaror och andra förnödenheter.

För den ansökta verksamheten vid bolaget uppgår utsläppen av kväveoxider till 4,5 ton per år. Utsläppen bedöms inte påverka uppfyllandet av gällande miljö kvalitetsnormer för kväveoxider. Utsläppen av kväveoxider från bolaget bedöms inte heller nämnvärt påverka uppkomsten av marknära ozon och bolaget bidrar inte med utsläpp av VOC som krävs för bildning av fotokemiska oxidanter.

Den ansökta verksamheten vid bolaget beräknas ge upphov till utsläpp av 0,9 ton vätefluorid per år. Vid inandning av höga halter av vätefluorid finns risk för förgiftning men i halter som kan uppkomma i omgivningsluften kring bolaget finns inga direkta hälsoeffekter vid inandning. Vätefluorid är försurande i miljön och alla utsläpp ger ett tillskott till försurningen.

För den ansökta verksamheten vid bolaget uppgår utsläppen av sexvärt krom till 0,45 kg per år. Exponering för sexvärt krom kan orsaka cancer, astma och påverka reproduktionen.

Transporter

Transporter till och från anläggningen utförs huvudsakligen under vardagar kl 7-17. Interna transporter utförs dygnet runt måndag-söndag. Idag är antalet årlig mängd utgående lastbilstransporter med släp ca 400 stycken och inkommande ca 350 stycken. För den sökta verksamheten kommer antalet utgående lastbilstransporter med släp att öka till ca 2 000 stycken och inkommande ca 1 500 stycken.

Dagvatten

Kylvatten och dagvatten leds via damm A till Storsjön. Utsläppspunkterna för damm A och kyldammen ligger åtskilda. Dagvattendammen (Damm A) dit dagvattnet från bland annat bolaget område leds, är inte konstruerad så att utloppet från dammen till Storsjön kan stängas.

Påverkan av klimatförändringar

Platsen och verksamheten har förutsättningar för att kunna hantera klimatförändringarna. Storsjöns vattennivå ligger normalt ca 8 meter lägre än bolagets industriområde. Varken Damm A eller själva industriområdet kommer att översvämmas av Storsjöns vatten.

Egenkontroll

Bolaget har skriftliga rutiner avseende egenkontrollen för verksamheten. Översyn av egenkontrollen dokumenteras. Det finns rutiner för miljöriskanalys, kemikaliehantering, avfallshantering, drift och underhåll av reningsutrustning samt rutiner för mätning av buller och luftutsläpp. Därutöver sker provtagning i industriområdet inom Sandviks egenkontrollprogram bl a utförs provtagning av utgående vatten från damm A.

Statusrapport

En statusrapport i enlighet med industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250) har inlämnats. Syftet med en statusrapport är att vid verksamhetens nedläggning kunna fastställa vilka föroreningar som tillkommit under verksamhetens gång sedan statusrapportens upprättande.

De ämnen som utgör mer än liten risk är främst syror, baser, petroleumprodukter, metaller och halvmetaller.

Påverkan från hantering av syror samt förorening i form av krom och nickel kan påvisas.

Klorerade alifater har detekterats i grundvattnet.

Historiskt har det förekommit hantering av trikloreten. Det finns risk att tjärhaltig beläggning (tjärasfalt) finns i området. Påträffade föroreningar av krom och nickel har kvarlämnats av stabiliseringskål vid återuppbyggnaden av betningsanläggningen efter branden 2011.

Säkerhetsrapport

En säkerhetsrapport enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor har inlämnats. De maximala lagringsmängderna av farliga ämnen inom verksamhetsområdet överstiger den högre kravnivån enligt sevesolagstiftningen om bolaget övertar driften av Syrastation 13 från Sandvik. I säkerhetsrapporten redovisas såväl handlingsprogram som inriktningen för det säkerhetsledningssystem som kommer att införas om bolaget övertar driften och omfattas av Sevesolagstiftningen. Säkerhetsrapporten innehåller även en intern plan för räddningsinsatser.

Fluorvätesyra och salpetersyra samt vätgas, syrgas och gasol utgör farliga ämnen enligt sevesolagen. Hanteringen av dess ämnen analyseras och förebyggande åtgärder vidtas.

BAT

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen avseende ytbehandlingsverksamheten. Denna ingår i industrisektorn Ytbehandling av metaller och plaster (SMT). Trådagningsverksamheten utgör inte en industriutsläppsverksamhet men ingår i industrisektorn Bearbetning av järnmetaller (FMP). Även de horisontella BREF-dokumenterna gällande Energieffektivitet (ENE) samt Utsläpp från lagring (EFS) är i varierande grad relevanta för verksamheten.

lakttagande av de allmänna hänsynsreglerna

Bolaget har i tillståndsansökan redogjort för miljöbalkens hänsynsregler och anser att den sökta verksamheten kan tillåtas och att de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken beaktas i verksamheten.

Yttranden och bemötanden

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning (VGS) anser att tillstånd för verksamheten kan medges. För miljötillsynens bedrivande bör det i tillståndet framgå att bolaget skall underrätta tillsynsmyndigheten minst 4 veckor innan operativ drift av syrastationen eventuellt övergår till bolaget. De villkor som föreslås i

ansökan och dess kompletteringar bedöms vara relevanta. I och med bolagets planerade ökning av produktionen kommer mängden krom att öka med 7,5 kg per år vilket skulle motsvara en ökning på 20-40%. Om miljöprövningsdelegationen finner denna möjliga ökning relevant i förhållande till andra utsläppskällor till recipienten så föreslås ytterligare utredning eller utredningsvillkor med anledning av gällande miljökvalitetsnormer.

Bolagets bemötande: *inga invändningar mot att underrätta tillsynsmyndigheten fyra veckor innan den operativa driften av Syrastation 13 eventuellt övergår till bolaget. Bolaget anser inte att ytterligare utredningar behöver vidtas och motsätter sig att tillståndet ska förenas med utredningsvillkor. Kromutsläppet regleras under Sandviks tillstånd för reningsverket.*

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upplever fortsatt beskrivningen av Syrastation 13 som något otydlig. Några tänkbara olycksscenarioer är mycket osannolika men konsekvenserna av dem är så pass allvarliga att bolaget bör utreda tillkommande risker, och möjligheterna att reducera dessa, vid ett eventuellt övertagande av Syrastation 13.

MSB anser att följande villkor samt delegation till tillsynsmyndigheten bör föreskrivas:

Bolaget ska vid ett övertagande av Syrastation 13 utreda de risker för tredje person som lagringen av fluorvätesyra och salpetersyra innebär samt möjligheterna att reducera dessa risker. Utredningen ska minst innehålla:

- En riskanalys samt spridnings- och konsekvensberäkningar för olika olycksscenarioer som bolaget identifierar. Riskavstånden ska redovisas utifrån AEGL-värden.
- En beskrivning av möjligheten och kostnader för att tätta Syrastation 13 och förse den med nödventilation via skrubber.

Utredningen och eventuella förslag på säkerhetshöjande åtgärder skall lämnas till tillsynsmyndigheten senast ett år efter ett övertagande av Syrastation 13.

Villkoret bör kombineras med en delegation till tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten får föreskriva villkor avseende skyddsåtgärder mot risker förknippade med lagring av fluorvätesyra och salpetersyra vid ett övertagande av Syrastation 13.

Bolagets bemötande: *Bolaget har inga synpunkter på de åtgärder som MSB föreslår vid ett eventuellt övertagande. Däremot motsätter sig bolaget att föreslagna punkter ska regleras genom villkor i tillståndet. Bolaget anser att frågorna i stället ska hanteras inom ramen för Sevesotillsynen. Anledningen är att det inte kommer ske*

några förändringar i driften av Syrastation 13 utan övertagandet avser endast ansvaret för driften av syrastationen som i så fall flyttas från Sandvik till bolaget. Om miljöprövningsdelegation trots allt finner att villkoren enligt MSBs förslag ska föreskrivas i tillståndet anser bolaget att detaljerna ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten utifrån vid tiden aktuella förhållanden med hänsyn till redan genomförda åtgärder, driftserfarenheter, riskanalyser, tillsynskrav m.m.

Gästrike Räddningstjänst har inga invändningar mot att tillstånd ges för verksamheten på nuvarande plats. Räddningstjänsten anser att bolagets förslag till komplettering till nuvarande plan för släckvattenhantering kan vara ett villkor för genomförande av dessa åtgärder i ett nytt miljöbalkstillstånd:

Bolaget ska informera Sandvik, med ansvar enligt avtal, om ändringar som kan ha inverkan på strategi för släckvattenhantering. Sandvik ska i sin tur informera bolaget om förändringar i strategi för släckvattenhantering.

- Bolaget ska ha en skriftlig rutin för återkommande utbildning och övning inom brand.
- Det ska säkerställas att brunnar i kulvert leder till reningsverk som kan hantera släckvatten samt att begräsning av flödet till reningsverket är möjligt om behov finns för detta.
- Säkerställ att mobila kanter finns i tillräcklig omfattning och att utplacering ingår i utbildning och övning.

Bolagets bemötande: Gästrike Räddningstjänst anför att fyra av de slutsatser som redovisas i släckvattenutredning, daterad 2021-03-03, kan utgöra villkor i tillståndet. Bolaget är av uppfattningen att punkterna inte bör utformas som villkor i tillståndet utan i stället lämpligen bör ingå som en del i planen för släckvattenhanteringen.

Länsstyrelsen Gävleborg anser att verksamheten kan tillåtas. Länsstyrelsen godtar Zapps yrkande att tillståndet ska anses ha tagits i anspråk fyra veckor efter att tillståndet vunnit laga kraft och om Zapp inte inom denna tid inkommit med ett skriftligt besked till tillsynsmyndigheten och miljöprövningsdelegationen om att Zapp beslutat från att avstå från att ta det nya tillståndet i anspråk.

Villkor 2 och 3 – utsläpp av stoft och oljedimma
Länsstyrelsen har ingen synpunkt på föreslagna begränsningsvärden. Länsstyrelsen yrkar dock att det ska fastställas att begränsningsvärdena ska gälla som årsmedelvärden och att det ska förtydligas att de gäller vid respektive utsläppspunkt med stoftutsläpp och oljedimma.

Länsstyrelsen anser vidare att det är lämpligt att förena villkoren med krav på hur villkoren ska följas upp. Länsstyrelsen yrkar på att kontroll ska ske genom periodiska mätningar vid normal drift minst två gånger per år vid respektive utsläppspunkt. Samt att vid överskridande ska åtgärder vidtas och en uppföljande kontroll ske inom tre månader.

Länsstyrelsen yrkar på att årsmedelvärdet ska beräknas som ett medelvärde baserat på de mätningar som utförts under året.

Villkor 4 – buller

För ekvivalenta ljudnivåer accepterar länsstyrelsen föreslagna begränsningsvärden som ligger i linje med ekvivalenta ljudnivåer för nyetablering i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning för industri och annat verksamhetsbuller (rapport nr 6538), dvs:

50 dBA dag, kl 06-18

45 dBA kväll kl 18-22, samt lördag, söndag och helgdag kl 06-22

40 dBA natt, kl 22-06

Gällande momentana ljud nattetid accepterar länsstyrelsen föreslaget begränsningsvärde (55 dBA). Länsstyrelsen anser dock att skrivelsen om att begränsningsvärdet får överskridas vid enstaka tillfällen ska strykas.

Villkor 5 – lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall

Länsstyrelsen yrkar att villkoret ska kompletteras med krav på att flytande kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras invallat på ett för ämnet beständigt och tätt underlag. Samt att uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av summan av övriga behållares volym.

Länsstyrelsen yrkar också att vid förvaring utomhus ska skydd finnas mot påkörning samt att det invallade området ska vara skyddat mot nederbörd.

I det fall Zapp inte kan uppfylla villkoret omedelbart vad gäller hantering av kemikalier i processerna (ex betbad) kan länsstyrelsen acceptera att den delen av villkoret förenas med en genomförandetid om 1,5 år.

Villkor av utsläpp av till luft av Cr⁶⁺, HF och NO_x

Bolaget har i kompletteringarna upprättade den 29 oktober 2021 föreslagit begränsningsvärden för utsläpp av Cr⁶⁺, HF och NO_x till luft. Länsstyrelsen har inga synpunkter på föreslagna begränsningsvärden.

Länsstyrelsen yrkar dock att det ska fastställas att begränsningsvärdena ska gälla som årsmedelvärden och att det ska förtydligas att de gäller vid respektive utsläppspunkt. Länsstyrelsen yrkar också att bolagets föreslagna uppföljning av villkoret ska ersättas med att kontroll ska ske genom periodiska mätningar vid normal drift

minst två gånger per år vid respektive utsläppspunkt, samt att vid överskridande ska åtgärder vidtas och en uppföljande kontroll ske inom tre månader.

Länsstyrelsen yrkar att årsmedelvärdet ska beräknas som ett medelvärde baserat på de mätningar som utförts under året.

Villkor för utsläpp till vatten

Zapp har i kompletteringar upprättade av bolaget den 29 oktober 2021 framställt yrkande om villkor gällande utsläpp av

processavloppsvatten till Sandviks reningsverk för pH och Cr⁶⁺.

Länsstyrelsen har inga synpunkter på föreslaget begränsningsvärde för pH. Vad gäller Cr⁶⁺ noterar länsstyrelsen att Zapp föreslår ett

begränsningsvärde på 0,05 mg/l i utgående processavloppsvatten.

Detta är lägre än riktvärdet i utgående vatten från Sandviks reningsverk som är 0,1 mg/l, och betydligt lägre än genomsnittlig halt i inkommande vatten till reningsverket som ligger på 1,05 mg/l.

Länsstyrelsen godtar ett begränsningsvärde på 0,05 mg/l.

Länsstyrelsen godtar också att begränsningsvärdena ska följas upp dagligen via flödesproportionell provtagning, samt att

begränsningsvärdet ska anses innehållas om 4 av 5 på varandra

följande mätningar underskrider begränsningsvärdet. Länsstyrelsen

har dock svårt att exakt förstå hur det är tänkt att provtagningen ska

fungera. Det framgår inte tydligt om uttag av prov med efterföljande

analys ska göras varje vardag eller om prov som tas ut varje vardag

kan slås ihop till ett samlingsprov för analys. Som Zapp formulerat

villkoret kan det enligt länsstyrelsen tolkas som att analys ska utföras

varje vardag, året runt.

Vidare godtar länsstyrelsen att det ska föreskrivas i villkoret att dumpning av betbad endast får ske efter medgivande av Sandvik.

Länsstyrelsen godtar även att det ska föreskrivas att bolaget ska

samråda med tillsynsmyndigheten i fråga om val av

provtagningsspunkterna läge och antal senast tre månader efter att

tillståndet vunnit lagakraft och därefter om Zapp avser att ändra dessa.

Länsstyrelsen yrkar avslutningsvis att det i villkoret ska förtydligas att

allt processavloppsvatten från Zapp ska gå till Sandviks Reningsverk

72.

Nytt utredningsvillkor, energikartläggning och energiplan

Länsstyrelsen yrkar att Zapp senast 2 år från att tillståndet tagits i

anspråk till tillsynsmyndigheten ska redovisa en energiplan baserat på

en energikartläggning. I planen ska redovisas möjliga åtgärder för att

effektivisera energianvändningen. Zapp ska ange vilka åtgärder man

åtar sig att genomföra samt inom vilken tid.

Länsstyrelsen yrkar också att Zapp senast tre månader från att

tillståndet tagits i anspråk till tillsynsmyndigheten ska redovisa ett

förslag hur arbetet med kartläggningen och energiplanen ska utföras.

Förorenade områden

Sandvik har en upparbetad plan för hantering av föroreningar inom det område där Sandvik sedan länge bedrivit verksamhet och där Zapp söker tillstånd inom en del av området. Av den planen framgår att särskild hänsyn är nödvändig inom Västra och Södra Verken, där Zapps verksamhet är lokaliserad. Detta eftersom det är en del av området där det finns större risk för spridning av föroreningar till åsen. Förekomst av klorerade kolväten innebär att det även fortsättningsvis är av vikt att påverka till följd av dessa föroreningar inte enbart följs upp vid markarbeten utan också utifrån risken för de som arbetar i byggnaderna samt risken för fortsatt spridning.

Det är den som har gett upphov till föroreningarna som har ansvar för att utreda och åtgärda dessa, men även den som vidtar åtgärder (t ex schakt, byggnation eller liknande) blir ansvarig för att hantera föroreningar och omgivningspåverkan. Det innebär att både Sandvik och Zapp kan ha ansvar för föroreningarna. Länsstyrelsen har tillsynen över föroreningar som Sandvik gett upphov till, medan Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsnämnd, VGS får tillsynen över Zapps verksamhet. Samverkan i frågan blir därför viktig. Det bedöms därför vara lämpligt att i samråd som berör föroreningssituationen involvera alla berörda parter. Med anledning av detta anser länsstyrelsen att föroreningarna lämpligast hanteras inom ramen för tillsynen där såväl Zapp och VGS som Sandvik och länsstyrelsen kan samråda och samverka kring frågorna.

Bolagets bemötande av yttrandet:

Villkor 2 och 3 – utsläpp av stoft och oljedimma

Bolaget godtar länsstyrelsens villkorsförslag att begränsningsvärdena ska gälla som årsmedelvärden vid respektive utsläppspunkt med stoftutsläpp och oljedimma.

Vidare föreslår länsstyrelsen villkor att kontroll ska ske genom periodiska mätningar vid normal drift minst två gånger per år samt att vid överskridande ska åtgärder vidtas och uppföljande kontroll ske inom tre månader samt att årsmedelvärdet beräknas som ett medelvärde baserat på mätningar som utförts under året. Bolaget har inga invändningar mot föreslaget villkor.

Villkor 4 – buller

Bolaget godtar länsstyrelsens justering av villkoret på sätt att delen om att begränsningsvärdet får överskridas vid enstaka tillfällen tas bort.

Gällande momentana ljud natttid vill bolaget förtydliga att det inte förekommer någon verksamhet utanför byggnaden natttid. Den verksamhet som under dagtid bedrivs utomhus utgörs endast av transporter, all övrig verksamhet bedrivs inne i byggnaden.

Verksamheten kommer därmed innehålla föreslaget begränsningsvärde (55 dBA) natttid.

Villkor 5 – lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall

Bolaget anser att de villkor som länsstyrelsen föreslår avseende invallning, uppsamlingsvolym, påkörningsskydd vid förvaring utomhus och skydd mot nederbörd om det invallade område finns utomhus kan godtas.

För att bolaget ska uppfylla samtliga föreslagna villkor erfordras vissa investeringar och ombyggnationer, såsom exempelvis invallning av förvaringstankar inomhus samt påkörningsskydd utomhus, varför bolaget yrkar på 1,5 års genomförandetid för samtliga föreslagna villkor i denna del.

Villkor av utsläpp till luft av Cr⁶⁺, HF och NO_x

Bolaget godtar länsstyrelsens yrkande avseende villkor av utsläpp till luft av Cr⁶⁺, HF och NO_x.

Villkor för utsläpp till vatten

Länsstyrelsen har framfört att det är svårt att förstå hur det är tänkt att provtagningen ska fungera. Bolaget vill därför förtydliga att uttag av prover med efterföljande analys ska utföras varje vardag under normal drift, alltså som regel fem dagar i veckan (ej helger), året runt. Vidare har bolaget inga invändningar mot att det i villkoret förtydligas att allt processavloppsvatten från bolaget ska gå till Sandviks Reningsverk 72.

Nytt utredningsvillkor, energikartläggning och energiplan

Bolaget har i ansökan redovisat hur man arbetar med energieffektivisering. Bolaget har dock inga invändningar mot länsstyrelsens yrkande om att bolaget ska redovisa energiplan, baserat på en energikartläggning, inom två år från att tillståndet tagits i anspråk. Inte heller motsätter sig bolaget yrkandet om att redovisa förslag på hur arbetet med energikartläggningen och energiplanen ska utföras inom tre månader från att tillståndet tagits i anspråk.

Förorenade områden

Bolaget instämmer i länsstyrelsen bedömning att föroreningar lämpligen bör hanteras inom ramen för tillsynen och genom samverkan med berörda parter.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning, säkerhetsrapport och statusrapport

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har inkommit med statusrapport enligt industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250) och säkerhetsrapport enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att säkerhetsrapporten har den omfattning och innehåll som behövs för att ta ställning till den sökta verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att särskilda säkerhetsvillkor för bolaget krävs.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap 23 § industriutsläppsförordningen.

Tillåtlighet

Val av plats

Verksamhet har bedrivits på den aktuella platsen under en längre tid. Den aktuella fastigheten är planlagd enligt generalplan från 1965 för industriändamål och enligt översiktsplan är området fortsatt utpekad för industriändamål. Den aktuella ansökan innebär inte att några nya områden behöver tas i anspråk för verksamheten och det finns inte heller några starka motstående allmänna intressen i form av påverkan på skyddade arter eller områden. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten uppfyller kraven på lämplig lokalisering enligt 2 kap 6 § miljöbalken.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen finner att sökanden visat att verksamheten är förenlig med miljöbalkens mål om hållbar utveckling och även lever upp till kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Verksamheten innebär vidare en markanvändning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att inga av riksdagen beslutade miljömål kommer att äventyras på grund av verksamheten samt att den, inte annat än på ett obetydligt sätt, kan bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft eller vatten inte följs.

Verksamheten kan därför tillåtas med angivna villkor.

Villkor

Villkoren ligger i huvudsak i linje med de åtaganden och förslag som sökanden angett i sin ansökan. Nedan kommenteras några av villkoren ytterligare.

Villkor 1

Villkoret syftar till att binda sökanden till vad som har uppgetts i ansökan och vad sökanden i övrigt har åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av tillståndet. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specifikt villkor.

Villkor 2

Bolaget har redovisat att utsläppsnivåerna av vätefluorid ligger på drygt 0,1 mg/m³Ntg när filtret i skrubbern byts ut i rätt tid. Bolaget anger att de ska säkerställa att det finns rutiner för att filtret byts ut i rätt tid framöver. Miljöprövningsdelegationen anser att föreslaget villkor för vätefluorid på 1,5 mg/m³ntg kan begränsas till 0,5 mg/m³Ntg. Bästa tillgängliga teknik som anges i det formella utkastet av BREF-dokumentet för Bearbetning av järnmetaller, BAT 24, har använts som referens.

Villkor 3

I Sandviks miljötillstånd från 21 januari 2004 anges riktvärdet 5 mg/m³ Ntg från övriga tillkommande stoftalstrande processer samt från stoftalstrande processer efter om- eller tillbyggnad. I miljörapporten för år 2021 anges att halten stoft ligger väl under gällande riktvärde. Miljöprövningsdelegationen anser att yrkat villkor för stoft på 10 mg/m³Ntg kan begränsas till 5 mg/m³Ntg. Vid den bedömningen har bästa tillgängliga teknik som anges i det formella utkastet av BREF-dokumentet för Bearbetning av järnmetaller, BAT 42 använts som referens.

Villkor 2-4

Bolaget har yrkat att villkor 2-4 ska gälla för normal drift. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är praxis att villkor gäller för all drift och inte endast normal drift. Villkor kan annars bli otydliga för tillsynsmyndigheten att följa upp och dessutom innebära högre utsläpp totalt.

Villkor 5-7

Mellan bolaget och Sandvik finns avtal som reglerar bolagets utsläpp av processvatten till Sandviks reningsverk. Enligt bolaget utgör Sandviks reningsanläggning bästa tillgängliga teknik. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är motiverat att det av

tillståndet särskilt villkoras att bolagets utsläpp av processavloppsvatten ska ledas till Sandviks reningsverk och att utsläpp därmed inte får ske direkt till recipient.

Bolagets utsläppsvillkor för Cr^{6+} är 0,05 mg/l samt att reningsgraden för Cr^{6+} i Reningsverk 72 är 98,7 %. Bolaget saknar direkta utsläpp till recipient och utsläpp till recipient efter reningsverket regleras istället i Sandviks miljötillstånd. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det inte behövs ytterligare utredning med anledning av gällande bolagets utsläpp till processavloppsnätet.

Villkor 8

Bolaget anger i ansökan att det under 2022-2023 ska utredas om vissa ytterligare maskiner ska omfattas av ett slutet kylsystem. Mot bakgrund av att det är ovisst om denna åtgärd kommer genomföras och därmed utsläpp till Damm A kommer minska bedömer miljöprövningsdelegationen att det är miljömässigt motiverat att föreskriva ett särskilt villkor som syftar till att minimera risken för utsläpp av förorenat kylvatten till Damm A. Bolaget ska även genom kontrollprogrammet följa utsläpp av dagvatten till Damm A. Miljöprövningsdelegationen delegerar till tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor om rening om det visar sig behövas.

Villkor 9

Villkoret syftar till att minimera risken för utsläpp av förorenat släckvatten.

Miljöprövningsdelegationen anser, i likhet med bolaget, att de slutsatser som redovisas i släckvattenutredningen ska ingå som en del i planen för släckvattenhanteringen och inte regleras i villkor. Det medför en större flexibilitet till förändringar än om slutsatserna villkoras i detta miljötillstånd.

Villkor 10

Miljöprövningsdelegationen har ändrat så att villkoret följer Naturvårdsverkets Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller Rapport 6538 april 2015. Där anges att buller ska klaras vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler. För förskolor, skolor och vårdlokaler ska nivåerna tillämpas för de tidpunkter då lokalerna används. Bolagets förslag avsåg endast begräsning vid bostäder. Detta innebär att bolaget har ett ansvar att klara ljudnivåerna även vid Göranssonska skolan när skolverksamhet bedrivs.

Villkor 11-12

Verksamheten omfattas av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

(sevesolagen). Tillsynsmyndighet för denna verksamhet är Länsstyrelsen i Gävleborgs län.

För att ges en möjlighet att bedöma om de krav som ställs i seveslagen är uppfyllda när övertagande av syrastationen sker bedömer miljöprövningsdelegationen att det ska föreskrivas i villkor att övertagandet ska anmälas till såväl tillsynsmyndigheten för sevesoverksamheten som till tillsynsmyndigheten för den miljöfarliga verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en anmälan ska ske minst sex veckor innan övertagandet av syrastationen vilket överensstämmer med tiden om anmälan om ändring till länsstyrelsen enligt 6 § förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Mot bakgrund av de risker som är förknippade med denna sorts verksamhet bedömer miljöprövningsdelegationen att det är lämpligt och motiverat att bolaget, såsom MSB föreslagit, utreder riskerna för tredje person samt möjligheterna att reducera dessa risker. Mot denna bakgrund finns det förutsättningar att delegera till tillsynsmyndigheten att meddela villkor om åtgärder framtagna inom ramen för utredningen. Därutöver får tillsynsmyndigheten enligt 20 § sevesolagen meddela de förelägganden eller förbud som behövs i ett enskilt fall.

Villkor 13

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Miljöprövningsdelegationen anser att det finns skäl att förtydliga att absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt vid samtliga aktuella platser för att bolaget skyndsamt ska kunna undvika spridning av kemiska produkter och farligt avfall till mark och omkringliggande avloppsbrunnar och vattendrag. Hänsyn till grundvattnet krävs vid all verksamhet inom området då stora delar av verksamheten ligger inom två olika grundvattenförekomster.

Bolaget har angett att de behöver 1,5 år på sig att ordna med påkörningsskydd och skydd för nederbörd. Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett år är tillräckligt för att iordningsställa detta.

Villkor 14

I 2 kap 5 § miljöbalken anges att alla som bedriver en verksamhet ska hushålla med råvaror och energi. Hushållningsprincipen innebär att all

verksamhet ska bedrivas och alla åtgärder ska vidtas på ett sådant sätt att energi används så effektivt som möjligt och så att förbrukningen minimeras (se prop 2015/15:166 s 58 och prop 1997/98:45, del 2, s 20 f). Vad gäller hushållning med råvaror innebär det bland annat att avfallsförebyggande åtgärder ska vidtas och att samhällsutvecklingen ska sträva mot slutna kretslopp såväl i produktions- som i avfallsledet (se prop 2015/2016:166 s 36).

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt och miljömässigt motiverat att arbetet med att minska energi- och vattenförbrukningen ska kunna följas upp av tillsynsmyndigheten och dokumenteras i en plan. Ett sådant villkor avseende energihushållningsplan stämmer dessutom överens med praxis (se t ex Mark- och miljööverdomstolens dom den 18 mars 2021 i mål nr M 9771-19). Planen ska hållas uppdaterad och lämnas till tillsynsmyndigheten vart fjärde år.

Villkor 15

Villkoret innebär ett förtydligande att bolaget ska fortsätta sitt arbete med att fasa ut farliga ämnen.

Att ha en sammanställning av kemikalier som används i verksamheten är en skyldighet enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll, den så kallade egenkontrollförordningen, och behöver därför inte regleras i tillståndet. En utökad kemikalieförteckning enligt villkoret syftar till att underlätta tillämpningen av miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Enligt dessa är verksamhetsutövaren skyldig att skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till de kemiska ämnen som används eller avses användas inom verksamheten, bl.a. för att kunna uppfylla produktvalsprincipen och försiktighetsprincipen. En av preciseringarna till miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö anger att användningen av särskilt farliga ämnen så långt som möjligt ska upphöra. Kunskap om vilka särskilt farliga ämnen som ingår i de kemiska produkter som hanteras på verksamheten är därför viktig för att kunna arbeta aktivt med val och utbyte av kemiska produkter.

Villkor 16

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta.

Miljöprövningsdelegationen anser att bolagets förslag till villkor ska tydliggöras så att det framgår att egenkontrollprogrammet ska som minst innehålla skriftliga och förutbestämda rutiner och instruktioner

för övervakning, underhåll och drift av anläggningen, samt mätmetoder och provuttagningsfrekvenser.

Villkor 17

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar. Eventuella åtgärder på grund av föroreningsskador, inklusive framtagande av provtagningsplaner och åtgärdsplaner, kan tillsynsmyndigheten besluta om med stöd av 10 kap. och 26 kap. miljöbalken

Igångsättningstid och ianspråktagande

Bolaget har yrkat att tillståndet ska anses ha tagits i anspråk fyra veckor efter att tillståndet vunnit laga kraft om inte bolaget inom denna tid inkommit med ett skriftligt besked till tillsynsmyndigheten och miljöprövningsdelegationen om att bolaget beslutat sig från att avstå från att ta det nya tillståndet i anspråk.

Miljöbalken innehåller inga bestämmelser om vid vilken tidpunkt ett tillstånd senast ska ha tagits i anspråk för att inte förfalla. Enligt praxis är det upp till verksamhetsutövaren att välja om och när ett tillstånd ska tas i anspråk och därmed bli gällande gentemot verksamhetsutövaren (se t ex MÖD 2004:76 och MÖD 2014:44). Det saknas därför rättsligt stöd för ett sådant villkor.

22 kap 25 § st 2 miljöbalken reglerar däremot frågan om när en verksamhet senast ska ha satts igång. Syftet med att ange en igångsättningstid är att tillståndet ska bygga på att bästa möjliga teknik tillämpas. Enligt 24 kap 2 § miljöbalken förfaller tillståndet om tiden inte följs. Bolaget har inte yrkat någon igångsättningstid för verksamheten. Eftersom det är fråga om en befintlig verksamhet som inte förutsätter några omfattande byggnadsåtgärder bedömer miljöprövningsdelegationen att igångsättningstiden kan vara kort. Bolaget har dock angett att ett övertagande av Syrastation 13 ligger längre fram i tiden men inte närmare motiverat när ett övertagande kan ske. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att en igångsättningstid om två år är rimligt och kan motiveras utifrån kravet på bästa möjliga teknik.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen finner att sökanden visat att verksamheten med de villkor som meddelats är förenlig med miljöbalkens mål om hållbar utveckling och även lever upp till kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Verksamheten innebär vidare en markanvändning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att inga av riksdagen beslutade miljömål kommer att äventyras på grund av verksamheten samt att den, inte annat än på ett obetydligt sätt, kan bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft eller vatten inte följs.

Information

Tillståndet får tas i anspråk när beslutet har vunnit laga kraft. Tillsynsmyndigheten och Länsstyrelsen i Gävleborgs län ska meddelas skriftligen när tillståndet tas i anspråk.

Andra bestämmelser

Observera att det kan finnas andra bestämmelser som reglerar verksamheten. Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

Tillsynsmyndighet enligt miljöbalken är för närvarande Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd.

Ändring och överlåtelse

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 1 kap 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251).

Vid överlåtelse av verksamheten till någon annan juridisk eller fysisk person, måste uppgift om detta lämnas till tillsynsmyndigheten och länsstyrelsen.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren är skyldig att bedriva egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Förordningen ställer bland annat krav på genomförande och dokumentation avseende:

- Fördelning av det organisatoriska miljöansvaret
- Rutiner för driftkontroll och kontroll av utrustning
- Bedömning av miljö- och hälsorisker från verksamheten
- Förteckning av vid verksamheten använda kemiska produkter.

Miljörapport

Verksamhetsutövaren är enligt 26 kap 20 § miljöbalken skyldig att årligen lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Innehållet i en

sådan rapport regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport.

Avgift

Årlig avgift ska betalas enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften bestäms i ett särskilt beslut av länsstyrelsen. Om kommunen har tillsynsansvaret för anläggningen tar även kommunen ut en avgift för tillsynen.

Miljöbrott

Tillsynsmyndigheten är skyldig att anmäla till rättsväsendet om tillståndshavaren skulle bryta mot tillståndet på ett sådant sätt att det uppstår misstanke om brott.

Avvikelse från villkor

Uppkommer fråga om avvikelse från de villkor som meddelats, ska tillstånd om detta begäras hos miljöprövningsdelegationen, innan avvikelse får ske. Mindre ändringar som inte i sig är tillståndspliktiga och inte heller innebär att olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma, ska istället anmälas till tillsynsmyndigheten.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-225 00 00 eller via e-post dalarna@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 12451-2020 i ämnesraden för e-post.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Lena Baggens och miljösakkunnig Christina Eriksson efter föredragning av länsstyrelsens miljöhandläggare Adina Grälls.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Kopia till

Naturvårdsverket, naturvardsverket@naturvardsverket.se

MSB, registrator@msb.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen Gävleborg, gavleborg@lansstyrelsen.se

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning, vgs@sandviken.se

Sandviken Energi, info@sandvikenenergi.se

AB Sandvik Materials Technology, smt.miljoskydd@sandvik.com

Gästrik Räddningstjänst,
gastrike.raddning@gastrikeraddningstjanst.se

Information

Hur delges beslutet?

Miljöprövningsdelegationen har beslutat att detta ärende ska delges genom skunkgörelse (47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932)).

Detta innebär att information om att beslutet finns tillgängligt, inom tio dagar från beslutet publiceras i Post- och Inrikes Tidningar samt i följande ortstidningar: Arbetarbladet och Gefle Dagblad.

Själva beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Dalarnas län samt hos aktförvararen Sandvikens folkbibliotek i Sandviken Delgivning har skett när det gått två veckor från beslutet om kungörelsedelgivning (51 § delgivningslagen).

Hur överklagar man beslutet?

Efter att delgivning skett har den som vill klaga tre veckor på sig att göra det. Sista dag att överklaga detta beslut är därför den **4 augusti 2022**. Överklagandet ska inom denna tid ha kommit in till miljöprövningsdelegationen. Skicka överklagandet till dalarna@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen i Dalarnas län, 791 84 Falun.

I överklagandet bör följande finnas med:

- Det överklagade beslutets diarienummer
- Hur beslutet ska ändras
- Skälen till varför beslutet är felaktigt
- Namn, postadress och telefonnummer till den som överklagar

Överklagandet ska vara undertecknat av den som överklagar. Om ombud anlitas kan istället ombudet underteckna. I så fall ska fullmakt för ombudet skickas med.

Överklagandet prövas av mark- och miljödomstolen och miljöprövningsdelegationen kommer att skicka överklagandet vidare dit.

Frågor?

Hör gärna av er med eventuella frågor!